

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORJI BIVŠE BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

DOPUNSKA IZJAVA SVEDOKA

PODACI O SVEDOKU:

Prezime: DAWES

Ime: Murray Douglas

Ime oca:

Nadimak:

Pol: muški

Datum rođenja: 12. februar 1964.

Mesto rođenja: Brandon, Manitoba

Nacionalnost: Kanadanin

Veroispovest:

Jezici koje govori: engleski

Jezici koje piše (Ukoliko se razlikuju od onih koje govori):

Jezici korišteni u toku razgovora: engleski

Trenutno zanimanje: Civilna logistika

Datum razgovora: 2. april 2008.

Voditelj razgovora: Deon VAN ROOYEN, Johan DU TOIT, Edward RUSSO i
Geoffrey FOX

Imena svih drugih osoba prisutnih tokom razgovora:

Potpis: /nečitak potpis/
Svedok

Inicijali /potpisano inicijalima/
(Ostali prisutni)

/Na dnu svake strane nalazi se potpis svedoka i inicijali ostalih prisutnih/

DOPUNSKA IZJAVA SVEDOKA:

Ja sam prethodno dao jednu (1) izjavu MKSJ-u /Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju/ 22. avgusta 1996. godine (0042-3180-0042-3191). Pregledao sam tu izjavu i potvrđujem da je tačna, izuzev ispravki navedenih ovde. Takođe bih želeo da dodam sledeće:

1. Na 2 strani moje prethodne izjave (0042-3181) navedeno je da sam imao 5 godina vojne obuke u /?borbenim rodovima/ i da sam vojsku napustio 1983. godine. Ovo nije tačno. Pohađao sam srednju vojnu školu i nikada nisam bio u vojnoj službi.
2. Na 2. strani moje prethodne izjave (0042-3181) naveo sam da se krajem jula 1995. godine broj stanovnika Knina povećao sa 17000 na 30000 ljudi i da sam ovaj podatak dobio od srpskih vlasti. Želeo bih da pojasnim da su ove srpske vlasti bili ljudi koji su radili u opštini, u katastarskoj službi. Sa njima sam često saradivao tokom obavljanja svojih dužnosti, jer sam morao da idem u njihovu kancelariju da bih pronašao smeštaj za međunarodne predstavnike u Sektoru Jug. Lično ne mogu da potvrdim da su cifre koje se tiču broja stanovnika tačne. Bilo je, međutim, jasno da se broj ljudi u Kninu povećao do te mere da ga grad nije mogao da primiti za tako kratko vreme. Sećam se da sam video lutajuće izbeglice iz okolnih sela koje su živele u improvizovanim prikolicama duž nekih od gradskih ulica.
3. Na 2. strani moje prethodne izjave (0042-3181) naveo sam da u Kninu skoro da i nije bilo goriva. Želeo bih da dodam da sam razgovarao sa mnogim srpskim vojnicima u gradu u nedeljama pre Operacije Oluja i oni su se svi žalili zbog nedostatka goriva više nego na bilo šta drugo. Bilo je jasno da nemaju dovoljno goriva za svoje potrebe.
4. Na 2. strani moje prethodne izjave (0042-3181) govorio sam o svojim odlascima u kasarnu Sever i o tome da je severni deo ove kasarne bio mesto za održavanje teške opreme, tenkova, artiljerije, itd. Ne sećam se da li su ova vozila bila tamo prilikom mog dolaska 3. avgusta 1995. godine. Međutim, u

Kninu nisam video razmešteno bilo kakvo teško naoružanje niti opremu tokom bilo kog od mojih dolazaka 4. avgusta 1995. godine.

5. Na 3. strani moje prethodne izjave (0042-3182) govorio sam o "skladištu municije". Nikada nisam posetio to mesto, ali znam da se ono nalazilo negde zapadno od Knina. Da bi se došlo do tog mesta, trebalo je skrenuti levo nakon prelaskе preko reke Krke, na putu za centar Knina. Nama nikada nije bilo dozvoljeno da tamo skrenemo levo jer se na tom mestu nalazio srpski kontrolni punkt. Ja sam samo čuo za ovo "skladište municije" od svog prevodioca Gordane ŽUNIĆ i od drugih lokalnih Srba. Nije nam nikad bilo dozvoljeno da idemo tamo.
6. Na 3. strani moje prethodne izjave (0042-3182) govorio sam o srpskoj pozadinskoj bazi za lako naoružanje. Ovaj se objekat u suštini nalazio na prostoru na kome je bio smešten i Glavni štab UN-a, tj. nalazio se odmah pored njega, sa istočne strane. Dodatak ovome je fotografija područja Knina označena kao "MDD-1". ***Pozadinska baza je označena sa "C" na dodatku MDD-1.***
7. Na 3. strani moje prethodne izjave (0042-3182) pomenuo sam da se zalihe /takode: sredstva/ iz Srbije nisu mogle probiti do Knina. Želeo bih da pojasnim da ove zalihe nisu stigle u Knin železnicom. Ja sam živeo u Kninu od maja 1994. do oktobra 1995. godine i mogu sa sigurnošću reći da železnica nije funkcionisala tokom čitavog tog perioda. Takođe znam od moog prevodioca, Gordane ŽUNIĆ da železnica nije funkcionisala jer je njen otac radio na železnici.
7. /Sic; redni broj ponovljen/ Kada je granatiranje počelo 4. avgusta 1995. godine u 5:00 sati, bio sam u kancelariji pukovnika LESLIE-ja i mogao sam videti sa balkona da se granate ispaljuju na grad. Činilo se da prve salve padaju na centar grada i da su se nakon toga približavale reci, što je bilo bliže prostoru na kome se nalazio UN i tada sam odlučio da potražim zaklon u bunkeru.

8. Na 4. strani moje izjave (0042-3183) govorio sam o glavnoj autobuskoj stanici gde je granatiranje postalo intenzivno i primoralo nas da držimo svoj položaj. Položaj ove **autobuske stanice označen je sa "D" na dodatku MDD-1.**

9. Na 4 strani moje izjave (0042-3183) govorio sam o zgradi Parlamenta iza koje se nalazi stambena četvrt u kojoj smo pokupili prvu grupu civilnih radnika UN-a. Ova zgrada Parlamenta nalazila se odmah pored Glavnog štaba RSK. Položaj obeju zgrada je **označen sa "A" na dodatku MDD-1.** Tokom mog prvog puta 4. avgusta 1995. godine, zaustavili smo se na ulici blizu zgrade Parlamenta i zgrade Glavnog štaba RSK da držimo poziciju. Mogu reći da ove zgrade u to vreme nisu bile oštećene iako je granatiranje u njihovoj okolini bilo vrlo intenzivno. Ispred ovih zgrada nije bilo stražara i nisam video da se bilo kakva aktivnost odvija ka ovim zgradama ili iz njih.

10. Na 4. strani moje izjave (0042-3183) govorio sam o stambenom području gde smo naleteli na mlade vojnike VRSK koji su želeli naš APC /oklopni transporter/. **Ovo područje je označeno sa "B" na dodatku MDD-1.** Želeo bih da pojasnim da ovi mladi vojnici VRSK nisu bili deo nijedne jedinice niti operacije u tom području i da ih je bilo otprilike šestoro. Činilo se da su zaista želeli da pronađu način da izađu iz grada i delovalo je da su mnogo više očajni negoli neprijateljski raspoloženi. U ovom području smo takođe pokupili prvu grupu civilnih radnika UN-a i videli kako granate pogađaju mnoge civilne objekte, kao i civile koji su poginuli usled granatiranja. Znam da su ovi mrtvi bili civili jer nisu nosili vojne uniforme, a neki od njih su bili ženskog pola.

11. Želeo bih da dodam da je postojao i zatvor RSK blizu područja obeleženog sa "B" na dodatku MDD-1, iako ne mogu tačno da odredim u kom objektu. Ovaj zatvor je teško pogođen u jutro 4. avgusta 1995.

12. Na 4. strani moje izjave (0042-3183) govorio sam o srpskoj policiji koju sam video kako pokušava da pomogne civilima. Mogu reći da toga dana nisam video mnogo ovih policajaca u gradu. **Glavni štab policije označen je sa "E" na dodatku MDD-1.**

13. Na 4. strani moje izjave (0042-3183) govorio sam o Radio Kninu kao o potencijalnoj vojnoj meti. ***Ova zgrada označena je sa "F" na dodatku MDD-1.***
14. Na 4. strani moje izjave (0042-3183) govorio sam o stambenom području gde se nalazila škola i gde smo pokupili drugu grupu civilnih radnika UN-a, kao i mog prevodioca, Gordanu ŽUNIĆ i njenu majku. Mogu reći da Vojska RSK nije koristila školu u ovom području u periodu mog boravka u Kninu. ***Ovo područje označeno je sa "H" na dodatku MDD-1.***
15. Na 4. strani moje izjave (0042-3183) pomenuo sam da smo odveli jednog lekara Srbina u bolnicu i da tamo nisam video mrtve. Želeo bih da pojasnim da nisam ulazio u bolnicu i da nisam izlazio iz oklopnog transportera u vreme kada smo bili u atomskom skloništu. Ovo sklonište je korišćeno kao triažni centar. Ne mogu se setiti imena kanadskog vojnika koji mi je kasnije rekao da je posetio ovo sklonište i da je ono bilo puno mrtvih tela.
16. Na 5. strani moje izjave (0042-3184) govorio sam o području na kojem sam video kasetne zvončice i drveće sa odsečenim krošnjama. Posmatrajući vazdušni snimak područja Knina, mogu reći da mesto pomenuto u mojoj prethodnoj izjavi nije tačno. ***Mesto na kojem verujem da sam video ove kasetne zvončice sam obeležio sa "I" na dodatku MDD-1.*** Kasniji navodi o postojanju ovih zvončica duž glavnog puta su takode netačni. Mesto označeno sa "I" je jedino mesto gde sam video ove kasetne zvončice.
17. Na 5. strani moje izjave (0042-3184) rekao sam da je naše druga poseta gradu bila poseta stambenom području severno od fabrike TVIK. ***Označio sam fabriku TVIK sa "G" na dodatku MDD-1.*** Takode sam govorio o poljoprivrednoj fabrici /?zadruzi/ u ovom području iako se sada ne mogu setiti gde se ona nalazila. Granatiranje stambenog područja severno od fabrike TVIK bilo je intenzivno, ali nasumično. To znači da granate nisu padale u salvama, već u mnogo većoj meri nasumično. Mnoge kuće u ovom području bile su uništene, a mnoge su bile u plamenu.

18. Na stranama 5 i 6 moje izjave (0042-3184-0042-3185) govorio sam o prevrnutom vozilu policije sa dva mrtva policajca za koje verujem da je bilo pogodeno granatom. Ovo je bilo blizu područja gde sam video kasetne zvončice ; području označeno sa "I" na dodatku MDD-1.
19. Na 6. strani moje izjave (0042-3185) govorio sam o 4 kamiona VRSK koja su prošla pored našeg oklopnog transportera /?ispred/ policijske stanice. Ne sećam se da sam video ove kamione, tako da o tome ne mogu da dam bilo kakve podatke.
20. Na 6. strani moje izjave (0042-3185) pomenuo sam da sam susreo nekoliko vojnika VRSK iz /takozvane/ brigade "Minđušari". Želeo bih da dodam da je bilo samo nekoliko ovih vojnika, ali se činilo da su se kretali kao jedinica. Razgovarajući sa njima, saznao sam da su oni poslednja linija odbrane Knina i da su se vraćali nazad da pomognu u povlačenje vojnika sa /?prve linije/ fronta.
21. Negde između moje druge i treće posete Knin, način granatiranja se promenio, od nasumičnog granatiranja po čitavom gradu u nešto što je ličilo na preciznije gađanje. Takode se sećam da su posle ove promene više upotrebljavani artiljerijski projektili negoli rakete.
22. Na 6. strani moje izjave (0042-3185) govorim o odlasku u štab ECMM /Posmatračke misije Evropske zajednice/ kada je udar granate probio moje bubne opne i izazvao krvarenje. Želeo bih da dodam da je granata koja je ovo uzrokovala pala na otprilike 10 metara od mene. Iako se ne mogu setiti gde se štab Posmatračke misije Evropske zajednice tačno nalazio, bio je u blizini bolnice i siguran sam da na tom području nije bilo vojnih ciljeva. Ovo područje je ipak trpela teško granatiranje dok smo mi bili tamo, a u poljoprivrednim područjima sam video i civilne žrtve granatiranja. Iz tog razloga sam se zapitao da li je I naš oklopni transporter meta granatiranja.
23. Na stranama 6 i 7 moje prethodne izjave (0042-3185-0042-3186) govorio sam o odlasku u kuću jednog ruskog posmatrača UN koji je živeo blizu

železničkog depoa. **Obeležio sam području gde je živio taj ruski posmatrač UN sa "J" na dodatku MDD-1.**

24. Na strani 7 moje prethodne izjave (0042-3186) pomenuo sam da sam kasnije tokom popodneva posmatrao granatiranje sa balkona zgrade Glavnog štaba UN-a. Želeo bih da dodam da, kada sam video da se dim iz grada raščićava, sećam se da sam se iznenadio jer se činilo da šteta nije bila tako velika u poređenju sa granatiranjem koje sam doživeo dok sam bio u gradu.
25. Na strani 7 moje prethodne izjave (0042-3186) naznačio sam da niko nije napustio bazu UN-a 5. avgusta. Želeo bih da pojasnim da ovo znači da niko iz civilnih organizacija nije napustio bazu. Ne mogu reći da li je neka vojna jedinica otišla tog dana ili ne.
26. Na strani 7 moje prethodne izjave (0042-3186) govorio sam o incidentu kada je nekoliko civila poginulo na traktoru od eksplozije minobacačke granate, na raskrsnici u blizini ugla područja Glavnog štaba. **Mesto na kome se desio ovaj incident označio sam sa "K" na dodatku MDD-1.**
27. Na strani 8 moje prethodne izjave (0042-3187) rekao sam da sam bio svedok događaja kada je hrvatski tenk prešao preko vreća sa telima žrtava ubijenih u eksploziji minobacačkog projektila na raskrsnici ispred baze UN-a. Želeo bih da pojasnim da sam samo video vreće sa telima kada su već bile pregažene, a ne i sam čin njihovog gaženja.
28. Na strani 8 moje prethodne izjave (0042-3187) govorio sam o jednoj mladoj ženi koja je 5. avgusta oko 11:00 sati došla na kapiju baze UN-a i koja je rekla da Hrvatska vojska ubija sve ljude u bolnici. Želeo bih da dodam da je ova žena bila sva uspaničena i da smo je mi pustili da uđe u bazu.
29. Na strani 8 moje prethodne izjave (0042-3187) govorio sam o vojnicima HV-a koji su pljačkali ispred Štaba UN-a. Ne mogu tačno da opišem njihove uniforme i oznake, iako mi se čini da se sećam da su nosili uobičajene

maskirne uniforme. Takođe bih želeo da dodam da su mnogi od vojnika HV-a bili pijani.

30. Na strani 8 moje prethodne izjave (0042-3187) govorim o jednom svom putu sa Andriesom DREYER-om dana 6. avgusta. **Priloženo uz ovo, kao dodatak MDD-2, je karta dela sektora Jug** na kojoj sam označio (roze bojom) kružnu rutu kojom smo se tog dana kretali. Želeo bih da dodam da sam razgovarao sa jednim vojnikom HV u Vrbniku i da je on bio prilično ponosan na ono što su radili sa gradom.
31. Na strani 9 moje prethodne izjave (0042-3188) govorio sam o kontrolnom punktu Vojne policije HV-a, pored koga smo prošli kada smo se sa ovog puta vraćali u Knin. Želeo bih da dodam da sam znao da je to Vojna policija HV-a jer su imali odgovarajuće oznake. **Obeležio sam mesto na kome se nalazio ovaj kontrolni punkt Vojne policije sa "L" na dodatku MDD-1.**
32. Na strani 9 moje prethodne izjave (0042-3188) govorio sam o pojedincima koji su nosili opremu za NBC /biološko-hemijsku odbranu/ i koji su 6. avgusta čistili unutrašnjost kuća u centru Knina. Želeo bih da pojasnim da je ovo bila neka vrsta /?zaštitnog odela/ i da se činilo da ovi pojedinci čiste sve kvarljive artikle i đubre iz opljačkanih kuća. Sećam se da sam bio iznenađen naporom da se kuće očiste usred pljačkanja čitavog grada.
33. Na strani 10 moje prethodne izjave (0042-3189), govoreći o mom putu od 8. avgusta, rekao sam: "sledećeg dana". Ovo nije tačno. Dana 7. avgusta uopšte nisam napuštao krug Glavnog štaba UN-a. Moj naredni izlazak iz baze nakon 6. avgusta bilo je kada sam išao u Primošten dana 8. avgusta. Označio sam (roze bojom) put kojim smo tog dana otišli do Primoštena i istim se vratili. Ova se ruta završava u Drnišu jer se tu završavala nekadašnja zona razdvajanja, a tu je prestajalo i uništavanje. Želeo bih da dodam da su vojnici u crnom delovali vrlo profesionalno i činilo se da su pomenuto uništavanje vršili na jedan metodičan način, bez one vrste entuzijazma i ponosa koje su demonstrirali vojnici HV-a koje sam susreo u Vrbniku. Ovi vojnici u crnom

su tog dana takode činili i ljudstvo na kontrolnim punktovima duž puta za Drniš i činilo se da nisu imali ništa protiv da nam dozvole da vidimo šta rade.

34. Na strani 10 moje prethodne izjave (0042-3189) govorio sam o svom putu od 9. avgusta kada sam video vojne kamione HV-a natovarene đubretom i mrtvim telima, parkirane ispred kninskog groblja. ***Mesto gde su se nalazili ovi kamioni obeležio sam sa "M" na dodatku MDD-1.***

35. Na strani 11 moje prethodne izjave (0042-3190) govorio sam o putu sa Andriesom DREYER-om u jedan zaselak u blizini mesta Prijiči /sic ; ?Prijići/. ***Označio sam (zelenom bojom) mesto Prijiči na dodatku MDD-2.*** Takode na strani 11 moje prethodne izjave, govorio sam o lokalitetu na kome se sumnja da postoji masovna grobnica i koji sam video izvan Gračaca. ***Taj lokalitet*** sam takode označio (zelenom bojom) ***na dodatku MDD-2.***

POTVRDA SVEDOKA

Ova izjava svedoka je tačna po mom znanju i sećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svestan sam da može biti upotrebljena u pravnom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na području bivše Jugoslavije od 1991. godine, kao i da mogu biti pozvan da javno svedočim pred Sudom. Takode mi je rečeno da moja izjava može biti ustupljena drugim organima gonjenja i/ili pravosudnim vlastima. Slažem se sa tim da moja izjav bude ustupljena ovim vlastima po nahođenje Tužilaštva Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju.

Potpis: /nečitak potpis/

Svedok

Datum: 03/08. april

Potpis: /nečitak potpis/

Inicijali: /parafirano/

(Ostali prisutni)